

Porin kaupungin rakennusvalvonta
Tommi Järvinen
tommi.jarvinen@pori.fi

Viite Lausuntopyyntö

Aihe Pori, Ylikyläntie 66, Ruosniemen päiväkodin purkulupahakemus

Porin kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa koskien alun perin vuonna 1927 kouluksi valmistuneen, sittemmin päiväkotina toimineen tiilirunkoisen rakennuksen purkamislupahakemuksesta. Rakennus on ollut tyhjiällä vuodesta 2015 ja myynnissä vuodesta 2019. Purkamisen perusteeksi mainitaan, että *Rakennukselle ei ole enää osoitettavissa käyttötarkoitusta, koska Tuulikylään on valmistunut uusi päiväkoti vuonna 2015. Rakennus on ollut tyhjiällä uuden päiväkodin käyttöönoton jälkeen. Rakennus on kärsinyt toistuvasta ilkivallasta ja sen vuoksi rakennuksesta on jouduttu katkaisemaan kaukolämpö, sähköt ja vesi.* Pihapiiristä on jo purettu vuonna 2020 vuonna 1910 valmistunut puinen koulurakennus.

1920-luvun klassismia edustava ominaispiirteiltään sekä yksityiskohdiltaan pääosin hyvin säilynyt koulu-/päiväkotirakennus ei sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle. Rakennus on inventoitu yleiskaavatasoisesti vuonna 2001 Ruosniemen länsiosan rakennusinventointihankkeen yhteydessä (FM Susanna Haltsonen). Inventoinnin yhteydessä rakennus arvotettiin luokkaan B: Lievemmin suojeltava kohde. Arvioinnissa mainitaan: *Rakennukset edustavat Suomen koulutalojen rakennushistoriaa. 'Kivitalo' on lähes alkuperäisessä asussaan, mutta 'puutaloon' [purettu 2020] on tehty enemmän muutoksia. [Kivirakennuksessa] on tehty sen kulttuurihistoriallista, rakennustaiteellista tai ympäristöllistä arvoa vähentäviä muutoksia, joita suositellaan korjattaviksi ko. arvot palauttaen.* Kantakaupungin yleiskaavassa 2025 (hyv. 10.12.2007) Ruosniemen päiväkotiin (kohde 155) kohdistuu kaavamerkintä Suojeltava rakennus. Alueen asemakaava on vuodelta 1958.

Satakunnan Museo edustajat ovat käyneet tutustumassa entiseen koulu/päiväkotirakennukseen useaan otteeseen vuosien varrella. Vuonna 2015 museon edustajat kävivät paikan päällä kaupungin rakennuttajatahon kanssa ja tässä vaiheessa yhteinen näkemys oli, että kivirakennuksen purkaminen ei ole

mahdollista. Rakennuksessa toteutettiin sisäilma- ja kosteustekninen korjaustarveselvitys vuonna 2015 (Vahanan Oy). Korjaustarveselvityksessä kivirakennuksen kokonaiskorjausasteeksi arvioitiin 65 %. LVIS-tekniikan uusimisen lisäksi merkittävimpien korjaustarpeiden todettiin liittyvän ala- ja yläpohjarakenteiden kosteusongelmiin sekä aiemmin virheellisten korjaustoimien muutoksiin. Selvityksen valmistumisen jälkeen kaupungin oli tarkoitus toteuttaa hankesuunnitelma Ruosniemen päiväkodin tulevaisuudesta ja pyytää sitä varten Satakunnan Museolta lausunto. Hankesuunnitelmaa ei ole kuitenkaan missään vaiheessa toteutettu. Viimeksi museon edustajat ovat käyneet tutustumassa ilkivalttaa kohdanneeseen rakennukseen 2.2.2023. Käynnin yhteydessä ei kuitenkaan havaittu seikkoja, jotka vaikuttaisivat ratkaisevasti rakennuksen korjaus- tai uusiokäyttömahdollisuuksiin.

Satakunnan Museon kannanotto

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä ja edelleen korjattavissa oleva koulu- ja päiväkotikäytössä yli 80-vuotta toiminut rakennus puretaan, koska sillä ei katsota olevan enää käyttöä ja rakennusta ei ole saatu myydyksi. Rakennus sekä piha-alue on ollut täysin hoitamattomana jo vuosien ajan. Satakunnan Museo pitää erittäin valitettavana, että Porin kaupunki on laiminlyönyt omistamansa historiallisesti, paikallisidentiteetille sekä kaupunkikuvallisesti merkittävän kiinteistön ylläpidon vuosien ajaksi. Ruosniemen päiväkodilla on käyttämättömänäkin ollut keskeisen sijaintinsa vuoksi huomattava kaupunkikuvallinen arvo.

Päiväkotirakennuksen purkamisella olisi pitkäkestoisia vaikutuksia koko ympäristöön, varsinkin kun kiinteistö tulisi hyvin todennäköisesti jäämään pitkäksi aikaa rakentamattomaan tilaan. On myös huomioitava, että tätä lausuntoa kirjoitettaessa Ruosniemessä on lähistöllä käynnissä myös toinen mittava kaupunkikuvaan vaikuttava purkuhanke Ruosniemen ala-asteen tontilla. Tällaisilla tilanteilla on vaikutusta koko kaupunginosan ja laajemminkin koko kaupungin vetovoimaan viihtyisänä asuinympäristönä.

Satakunnan Museo pitää syntynyttä tilannetta erittäin valitettavana. Korjausta vaativan rakennuksen myynti on ymmärrettävästi haastavaa, mutta museo näkee, että se ei ole mahdotonta. Museo myös näkee, että kaupunki ei ole käyttänyt tarpeeksi keinoja rakennuksen säilymisen edesauttamiseen. Kaavassa suojellun rakennuksen suojelumerkinnän poistaminen tarkoittaa sitä, että arvot, jonka vuoksi rakennus on aikanaan suojeltu, ovat hävinneet tai vaihtoehtoisesti rakennuksen korjausaste on niin korkea, että se vastaisi uudisrakentamista. Kumpikaan näistä

ehdoista ei täyty Ruosniemen entisen päiväkodin tapauksessa. Oman toimialansa puitteissa Satakunnan Museo ei puolla purkamisluvan myöntämistä, koska museo näkee, että perusteet rakennuksen purkamiselle eivät täyty. Satakunnan Museo näkee lisäksi, että esimerkiksi kokonsa puolesta rakennukselle on edelleen mahdollista löytää uusiokäyttöä. Kaavassa suojeltujen rakennusten purkaminen ja korvaaminen uudisrakennuksilla eivät edistä sitä kaupungin strategiassa mainittua kestäväää kehitystä sekä resurssiviisasta rakentamista tai ns. Hinku-verkoston tavoitteita, joihin myös Pori on sitoutunut.

Satakunnan Museo

Museonjohtajan sijaisena Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Korjausrakentamisen asiantuntija Kalle Virtanen

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä